



Cal Pujol

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: C/Nord, s/n. La Pobla de Lillet.
Emplaçament En direcció a Castellar de N'Hug, poc després de les últimes cases del poble, creuant a l'esquerra

Coordenades:

Latitud: 42.24816
Longitud: 1.97628
UTM Est (X): 415548
UTM Nord (Y): 4677837

Classificació

Número de fitxa 08166 - 21
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Coberta de vegetació
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 5680001DG1758S0001IS
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dc., 20/05/2009 - 02:00

Descripció

La fàbrica tèxtil de Cal Pujol es troba situada a redós del riu Llobregat, en la seva riba esquerra, i molt a prop del nucli urbà, actualment resta mig amagada entre la gran quantitat de vegetació del contorn. Es tracta d'un conjunt format per diferents construccions; el que són pròpiament les naus industrials estan disposades en paral·lel al riu, i també alguna altra nau menor col·locada perpendicular a les altres. Tot i que al llarg dels anys s'ha anat ampliant la fàbrica, en general mostren una tipologia força similar, i prototípica, essent construccions de dimensions considerables amb grans finestres d'arc rebaixat tots emmarcats amb maó massís, i amb la superfície de les parets arrebossada. El conjunt consta d'una gran casa, la del propietari, amb acabats que la diferenciï, atorgant-li certa distinció, o si més fan que destaquï en el conjunt. Aquest edifici és de planta baixa més dues plantes pis i coberta a dos vessants. A la porta principal de la casa hi consta la data de 1891 i a sobre les inicials PP, corresponents a Pere Pujol, el fundador de la fàbrica. Està situada a la part més baixa, a tocar del riu; de fet en un punt proper al pont que constituïa la via d'accés principal des del nucli urbà. També hi ha altres cases situades a la part més alta, de mides més petites i característiques també més senzilles, sense quasi cap tipus d'element ornamental destacable. A més consta d'altres petites edificacions menors, així com un canal que circula pel mig del complex.

Història

La fàbrica de Cal Pujol s'inaugura a finals del segle XIX com a indústria de filats i teixits de Fills de Pere Pujol, sembla que l'emplaçament on es va construir aquesta fàbrica era el lloc on hi havia hagut un molí nomenat de Baix o Cerdà (segons la font bibliogràfica consultada). Junt amb la fàbrica de Ca l'Artigues i la de Cal Costa, totes van ser creades al segle XIX com a petites indústries tèxtils mogudes per salts d'aigua amb rodets; però la millora de les infraestructures viàries i ferroviàries, va afavorir l'ampliació i creixement d'aquestes fàbriques paral·lelament a la incorporació de millores tècniques.

La nit del 8 desembre del 1932 foren col·locats dos petards o bombes a la fàbrica Pujol, i també a Cal Palomera, els de la casa Pujol provocà l'incendi d'una part de la fàbrica. El 28 febrer de 1934, esclatà una segona bomba a la fàbrica Pujol provocant un incendi a la sala de telers, fet que obligà a parar la fàbrica durant 9 mesos. Després de moltes vicissituds, a conseqüència de la Guerra Civil, en quedar destrossada la maquinària, passà a altres societats. El juny de 1953 foren acomiadament 300 treballadors, es parà la fàbrica, tornant-se a posar en marxa l'any següent, el 1954.

Des del 1976 passà a ser "Filatures del Berguedà, S.A.", societat que més tard s'amplià amb noves naus construïdes a l'esplanada de la pedrera de l'Asland (Clot del Moro), tot aprofitant la força hidràulica de l'antiga fàbrica de ciment i s'hi instal·là maquinària moderna.

Actualment la fàbrica està tancada, i de fet la part més baixa i més antiga, es troba en mal estat de conservació, ja que part de la teulada està feta malbé. Tot i això, encara hi ha almenys una part de la vivenda del propietari habitada, fet que a la vegada ajuda a que hi hagi un manteniment mínim del complex.

Bibliografia

FÀBREGAS ARTIGAS, J. (1997): La Pobla de Lillet 1924-1958. Una crònica entorn del temps. Editen: Centre d'Estudis Musicals del Berguedà "L'Espill" i Àmbit de Recerques del Berguedà. Impremta Boixader, La Pobla de Lillet.

FRANCÀS I PATSÍ, À. (1997): La Pobla de Lillet. Història, costums i tradicions de la Vall de Lillet (Berguedà). Columna Albí, Berga.

ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.

NOGUERA, R. (1997: 60-70): "Una vila de llarga història industrial". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

